

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Akkuyu Nükleer Güç Santrali, Türkiye'nin yapımı devam eden ilk nükleer enerji santrali olup süregiden çalışmalar boyunca işçilerin olumsuz çalışma koşulları, meydana gelen iş cinayetleri kamuoyuna yansımaktadır. Ancak santraldeki kapalı devre çalışma yöntemi, söz konusu olumsuzlukların daha az yansımaya, dolayısıyla da işçilere yönelik hak ihlalleri karşısında önlem alınmamasına sebep olmaktadır. Bu bahisle Akkuyu Nükleer Güç Santrali kapsamında yürütülen çalışmalarda meydana gelen iş cinayetlerinin ortaya çıkarılması, işçilerin maruz kaldıkları haksızlıkların tespiti ile yaşananlara dair yürütülmesi beklenen çalışma yöntemlerinin belirlenmesi amacı ile Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 üncü ve 105 inci maddeleri gereği, Meclis Araştırması açılmasını arz ve talep ederim.26.02.2025

Meral DANIŞ BEŞTAŞ
Erzurum Milletvekili

GEREKÇE

Akkuyu Nükleer Güç Santrali, Türkiye'nin yapımı devam eden ilk nükleer enerji santralidir. İdari olarak Mersin ilinin Gülnar ilçesine bağlı, en yakın yerleşim merkezi Büyükeceli beldesi olan sahada inşa edilmektedir. 27 Nisan 2023'te yakıt çubukları getirilmiş ve yapı nükleer tesis olarak anılmaya başlanmıştır. İlk reaktördeki elektriğin 2025 dolaylarında üretilmesi beklenmektedir.

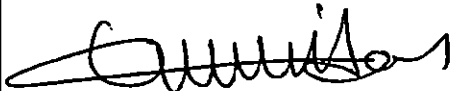
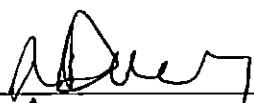
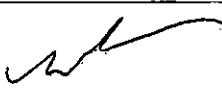
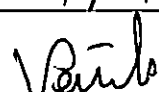
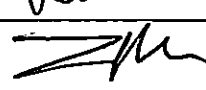
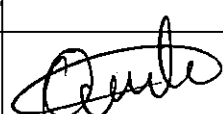
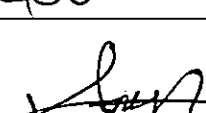
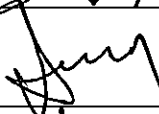
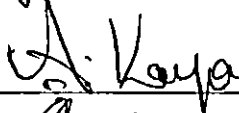
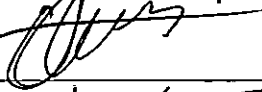
Evveliyatında ise, Akkuyu gibi bir merkezde oluşacak olumsuz çevre etkileri nedeniyle yapılmaması yönünde çokça girişim olmuş ancak tüm bu karşı tutumlara rağmen santralin yapım süreci başlatılmıştır. Türkiye-Rusya arasında imzalanmış milletlerarası

anlaşmaya dayalı olan Akkuyu Nükleer Güç Santralının kurulması için gerekli ÇED raporunun uygun olmadığına dair çokça veri ortaya sunulmuş, bilirkişi raporları hazırlanmıştı. Yine Rusya ile yapılan anlaşma gereği Türkiye Akkuyu'nun 1 ve 2. ünitelerinde üretilecek elektriğin, yüzde 70'ini; 3 ve 4. ünitelerdeki de yüzde 30'unu satın alacak olup yap-sahip ol-devret modeline göre tamamlanacak olan projede Türkiye'nin Rosatom'a 15 yıl süreyle, kw/saat başına 12.35 cent ortalama elektrik ücreti ödeyeceği ifade edilmişti. Ayrıca Akkuyu NGS'yi kurma planı yapan Rosatom şirketinin de hiç bir nükleer santralinde Fukushima'daki gibi ciddi bir kaza olması durumuna karşı altyapısal anlamda hazırlıklı olmadığı, gerekli olan acil soğutma suyu sistemi, yedek dizel jeneratörlerin iflası durumunda alınması gereken en son müdahale önlemlerine ilişkin olarak da bilgi sahibi olmadığı yönünde iddialar söz konusuydu. Tüm bu olumsuz hususlara dair bir açıklama yapılmadığı gibi olası olumsuzluklara dair ne gibi önlemler alınacağı hususu da müphem kalmıştır.

Hali hazırda ise santralin yapım süreci, sahada meydana gelen iş kazaları, iş cinayetleri ve işçilerin maruz kaldığı olumsuzluklarla gündeme gelmektedir. NGS'de İçtaş şirketi bünyesinde çalışan işçiler, Ocak ayından bu yana maaşlarını alamadıklarını, üstelik her gün ortalama 500 işçinin hiçbir gerekçe gösterilmeden işten çıkarıldığını aktarmaktadır. Örneğin yaşanan iş kazalarında kaç işçinin yaşamını yitirdiği, kaç işçinin yaralandığı, iş göremez hale geldiği, yasal haklarını alıp almadıkları bilinmemektedir. Netice itibarıyla Rusya ile ortak anlaşma çerçevesinde bir çalışma süreci söz konusu olup, mevcut iş mevzuatının burada uygulanmaması da kaygıları artırmaktadır. Yine, işçilerin santral alanında barınma, beslenme gibi en temel haklarının sorunlu olduğu, yaşam koşullarının son derece kötü olduğu da ifade edilenler ve kamuoyuna yansıyanlar arasındadır. Örneğin işçilerin kaldıkları odaların asgari hijyen ve yaşam koşullarına sahip olmadığı, yemeklerin ise son derece sağlıksız ve kötü olduğu ifade edilmektedir. Şantiyede çalışan işçiler tarafından paylaşılan yemek fotoğraflarında yer aldığı üzere yemeklerden saç, böcek ve sair maddelerin çıkmış olması izahtan varestedir.

NGS şantiyesinde çalışan işçilerin çalışma koşullarına dair itirazları karşısında işten çıkarma eğiliminde olan ana firma ve taşeronlar, daha düşük ücretle, yasaların uygulanmayacağını öngördükleri yabancı işçi çalıştırma eğiliminde olduklarını da göstermekte beis görmemekte, yeni işe alımları diğer ülkelerden yapmaktadırlar. Şantiyenin kapalı devre çalışma usulünü benimsemiş olması, orada çalışmakta olan

binlerce işçinin durumunun da yansımamasına neden olduğu açıktır. Bu bahisle parlamentoda bir komisyon kurulması ve şantiyedeki hukuksuzlukların ortaya çıkarılması elzemdir. Ülke sınırları içerisinde farklı bir hukuka tabi çalışma sisteminin yarattığı etkilerin araştırılması ve işçilerin yaşadığı hak ihlallerinin giderilmesi adına da bir komisyon kurulması gerekliliği mevcuttur.

1			
2	ÇİÇEK OTLU	İSTANBUL	C. Otlu
3	MAHMUT DİNDAR	VAN	
4	NEJLA DEMİR	AĞRI	
5	HALİDE TÜRKOĞLU	DİYARBAKIR	
6	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
7	ÖZGÜL SAKİ	İSTANBUL	Ö. Sakı
8	AYŞEGÜL DOĞAN	ŞIRNAK	A. Doğan
9	MEHMET RÜŞTÜ TIRYAKİ	BATMAN	
10	ZÜLKÜF UÇAR	VAN	
11	KAMURAN TANHAN	MARDİN	
12	HÜSEYİN OLAN	BİTLİS	
13	SEVİLAY ÇELENK	DİYARBAKIR	
14	YILMAZ HUN	İĞDIR	
15	ÖZNUR BARTİN	HAKKARİ	
16	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
17	ALİ BOZAN	MERSİN	
18	ADALET KAYA	DİYARBAKIR	
19	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	
20	HEVAL BOZDAĞ	AĞRI	